

Bản án số: **25/2024/HS-ST**
Ngày: 07 - 5 - 2024

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TUY ĐỨC, TỈNH ĐẮK NÔNG

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Phạm Văn Phiêm.

Các Hội thẩm nhân dân: Ông Hồ Tùng Linh và bà Phan Thị Kim Loan.

- Thư ký phiên tòa: Bà Phạm Thị Thu Hằng - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Tuy Đức, tỉnh Đắk Nông.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuy Đức, tỉnh Đắk Nông tham gia phiên tòa: Ông Nguyễn Mạnh Ứng - Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 5 năm 2024 tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Tuy Đức, tỉnh Đắk Nông xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số: 24/2024/TLST – HS, ngày 03 tháng 4 năm 2024 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 24/2023/QĐXXST – HS, ngày 24 tháng 4 năm 2024 đối với bị cáo:

Điều X1, sinh năm 1987, tại tỉnh Bình Phước; nơi cư trú: Thôn Đ, xã N, huyện B, tỉnh Bình Phước; tạm trú: Bản T, xã Đ, huyện TĐ, tỉnh Đắk Nông; nghề nghiệp: Làm nông; trình độ văn hóa: 8/12; giới tính: Nam; dân tộc: M'Nông; tôn giáo: Công giáo; quốc tịch: Việt Nam; con ông Điều T, sinh 1964 và bà Thị Th, sinh năm 1971; có vợ là Thị M, sinh năm 1993 và 03 con; con lớn nhất sinh năm 2010, con nhỏ nhất sinh năm 2018;

Nhân thân: Ngày 24/01/2006 bị Tòa án nhân dân huyện Bù Đăng, tỉnh Bình Phước, tuyên phạt 9 tháng tù cho hưởng án treo, thời gian thử thách là 18 tháng kể từ ngày tuyên án về tội: “*Cố ý làm hư hỏng tài sản*” quy định tại khoản 2 Điều 143 BLHS năm 1999, tại bản án hình sự sơ thẩm số 05/2006/HSST, bị cáo đã chấp hành xong hình phạt và đã được xoá án tích; ngày 11/7/2013 bị Tòa án nhân dân huyện Bù Đăng, tỉnh Bình Phước tuyên phạt 9 tháng tù về tội “*Chống người thi hành công vụ*” quy định tại khoản 1 Điều 257 BLHS năm 1999, sửa đổi bổ sung năm 2009; tại bản án hình sự sơ thẩm số 76/2013/HSST, bị cáo đã chấp hành xong hình phạt và đã được xoá án tích;

Bị cáo bị bắt tạm giữ từ ngày 27/12/2023 đến ngày 05/01/2024 chuyển tạm giam cho đến nay - có mặt.

Người bào chữa cho bị cáo Điều X1:

1. Ông Hoàng Ngọc T - Trợ giúp viên pháp lý - có mặt;

2. Bà Nguyễn Thị X - Trợ giúp viên pháp lý - có đơn xin xét xử vắng mặt;

Nơi công tác: Trung tâm trợ giúp pháp lý thuộc Sở tư pháp tỉnh Đắk Nông.

- Người làm chứng: Anh Trần Quốc T2, sinh năm 2000; vắng mặt.

Địa chỉ: Thôn A, xã Q, huyện TĐ, tỉnh Đắk Nông.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng cuối tháng 9 năm 2023, Điều X1 mua một cá thể Tê tê của một người đồng bào dân tộc Mông (chưa xác định được nhân thân lai lịch) ở khu vực B thuộc bon Đ, xã Đ, huyện TĐ với số tiền 800.000 đồng. Sau đó Điều X1 mang vào khu vực suối thuộc bon Đ, xã Đ, huyện TĐ nấu nước sôi làm sạch vảy, bỏ nội tạng rồi mang về cất giấu trong tủ lạnh tại nhà của mình thuộc bản T, xã Đ, huyện TĐ, tỉnh Đắk Nông. Đến khoảng 17 giờ 30 phút ngày 27/12/2023, Trần Quốc T2 sinh năm 2000 trú tại Thôn A, xã Q, huyện TĐ, có nhu cầu mua thịt rừng về làm đồ ăn nên đến nhà Điều X1 hỏi thì Điều X1 vào trong tủ lạnh lấy 01 túi nilon bên trong có chứa 01 cá thể Tê tê mang ra chuẩn bị cho T2 xem thì bị Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Tuy Đức bắt quả tang. Thu giữ 01 túi nilon bên trong có chứa 01 cá thể động vật đã chết nghi là Tê tê Java và 01 điện thoại di động nhãn hiệu Sam Sung Galaxy.

Tại Kết luận giám định hình thái động vật số 01/STTNSV ngày 02/01/2024 của Viện sinh thái và tài nguyên sinh vật thuộc Viện hàn lâm khoa học và công nghệ Việt Nam, kết luận:

- 01 cá thể động vật đã chết gửi giám định là loài Tê tê Java có tên khoa học là *Manis Javanica*.

- Loài Tê tê Java có tên trong Phụ lục I, Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 64/2019/NĐ-CP ngày 16/07/2019 của Chính phủ. Loài Tê tê Java có tên trong Nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm, ban hành kèm theo Nghị định 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ. Loài Tê tê Java có tên trong Phụ lục I, Danh mục các loài động vật, thực vật hoang dã thuộc Phụ lục Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp (CITES) ban hành kèm theo Thông báo số 25/TB-CTVN ngày 17/02/2023 của Cơ quan quản lý CITES Việt Nam.

Việc thu giữ, tạm giữ đồ vật, tài liệu: 01 cá thể loài Tê tê Java đã chết không có nội tạng, không có vảy; 01 (một) điện thoại Sam sung Galaxy;

Tại Bản cáo trạng số 27/CT-VKS ngày 02 tháng 4 năm 2024 của Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuy Đức, tỉnh Đắk Nông đã truy tố bị cáo Điều X1 về tội “*Vi phạm quy định về bảo vệ động vật, nguy cấp, quý, hiếm*” theo b khoản 1 Điều 244 của Bộ luật Hình sự (BLHS).

Tại phiên tòa, đại diện Viện kiểm sát giữ nguyên quyết định truy tố bị cáo về tội “*Vi phạm quy định về bảo vệ động vật, nguy cấp, quý, hiếm*”. Sau khi phân tích nội dung, tính chất vụ án, các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự của bị cáo, đại diện Viện kiểm sát đề nghị Hội đồng xét xử (HĐXX):

Áp dụng theo điểm b khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38 của Bộ luật Hình sự xử phạt bị cáo Điều X1 từ 01 năm 06 tháng đến 02 năm tù.

Về vật chứng của vụ án: Căn cứ điểm a, b khoản 1 Điều 46; khoản 2 Điều 47 BLHS; Điều 106 Bộ luật Tố tụng hình sự đề nghị:

- Chấp nhận việc Cơ quan CSĐT Công an huyện Tuy Đức đã ra quyết định xử lý vật chứng trả lại 01 (một) điện thoại Sam Sung Galaxy cho Điều X1 vì không liên quan đến tội phạm.

- Tịch thu tiêu hủy 01 cá thể Tê tê Java do không còn giá trị sử dụng.

Quan điểm của trợ giúp viên pháp lý tham gia bào chữa cho bị cáo Điều X1: Ông Hoàng Ngọc T đồng ý với bản luận tội của vị đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuy Đức về tội danh; điều luật áp dụng; các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự. Tuy nhiên trợ giúp viên pháp lý cho rằng mức hình phạt đại diện Viện kiểm sát đề nghị đối với bị cáo là quá cao so với hành vi phạm tội của bị cáo vì lý do bị cáo Điều X1 là người dân tộc thiểu số, trình độ nhận thức về pháp luật đối với các loại tội phạm này còn hạn chế và đề nghị HĐXX xem xét cho bị cáo được hưởng mức hình phạt thấp nhất của khung hình phạt là 01 năm tù.

Bị cáo không trình bày lời bào chữa bổ sung, chỉ đề nghị Hội đồng xét xử xem xét giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Về hành vi, quyết định tố tụng của cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử đã thực hiện đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự. Quá trình điều tra và tại phiên tòa, bị cáo và những người tham gia tố tụng khác không có ý kiến hoặc khiếu nại về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Do đó, các hành vi, quyết định tố tụng của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đã thực hiện đều hợp pháp.

[2] Lời khai nhận của bị cáo tại phiên tòa hoàn toàn phù hợp với lời khai của bị cáo tại cơ quan điều tra, phù hợp với các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ vụ án, Hội đồng xét xử đủ cơ sở kết luận:

Khoảng 17 giờ 30 phút ngày 27/12/2023, Trần Quốc T2 sinh năm 2000 trú tại Thôn A, xã Q, huyện TĐ, có nhu cầu mua thịt rừng về làm đồ ăn nên đến nhà Điều X1 hỏi thì Điều X1 vào trong tủ lạnh lấy 01 túi nilon bên trong có chứa 01 cá thể Tê tê Java đã chết mang ra chuẩn bị cho T2 xem thì bị cơ quan cảnh sát điều tra công an huyện Tuy Đức bắt quả tang. Cá thể Tê tê Java trên Điều X1 mua của một người đàn ông chưa xác định nhân thân lai lịch rồi mang về rẫy nhà mình nấu nước sôi làm sạch vảy và bỏ nội tạng.

Như vậy, hành vi của bị cáo Điều X1 đã phạm vào tội “*Vi phạm quy định về bảo vệ động vật, nguy cấp, quý, hiếm*” theo b khoản 1 Điều 244 của Bộ luật Hình sự.

Điểm b khoản 1 Điều 244 của Bộ luật Hình sự quy định:

“1. Người nào vi phạm quy định về bảo vệ động vật thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ hoặc Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm Nhóm IB hoặc phụ lục I Công ước về buôn bán quốc tế

các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 500.000.000 đồng đến 2.000.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 01 năm đến 05 năm:

....

b) Tàng trữ, vận chuyển, buôn bán trái phép cá thể, bộ phận cơ thể không thể tách rời sự sống hoặc sản phẩm của động vật quy định tại điểm a khoản này;

[3] Hành vi phạm tội của bị cáo là nguy hiểm cho xã hội, hành vi đó đã xâm phạm đến quy định của Nhà nước về bảo vệ môi trường, bảo vệ sự cân bằng sinh thái và đa dạng sinh học; gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến việc bảo tồn, duy trì, phát triển số lượng các loài động vật nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ. Bị cáo có đầy đủ năng lực hành vi, nhận thức được việc Tàng trữ trái phép động vật thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm là vi phạm pháp luật nhưng vẫn cố ý thực hiện hành vi tàng trữ 01 cá thể động vật là Tê tê Java. Vì vậy bị cáo phải chịu trách nhiệm hình sự về hành vi của mình. Xét thấy cần thiết áp dụng mức hình phạt nghiêm, tương xứng với tính chất, mức độ do hành vi phạm tội của bị cáo gây ra.

[4] *Về tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự:* Bị cáo không có tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự.

[5] *Về tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự:* Trong quá trình điều tra và tại phiên tòa bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải về hành vi phạm tội của mình; bị cáo là người dân tộc thiểu số trình độ nhận thức về pháp luật còn hạn hẹp; đây là các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự được quy định tại các điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 của BLHS.

[6] Hội đồng xét xử xét thấy chỉ vì mục đích kiếm lợi mà bị cáo dù nhận thức rõ hành vi tàng trữ động vật hoang dã nguy cấp, quý, hiếm là hành vi bị pháp luật nghiêm cấm, nhưng vẫn cố ý thực hiện. Vì vậy HĐXX xét thấy cần cách ly bị cáo ra khỏi đời sống xã hội một thời gian nhất định thì mới có đủ điều kiện cải tạo, giáo dục bị cáo trở thành công dân tốt và phòng ngừa chung trong toàn xã hội.

[7] Xét các chứng cứ buộc tội và quan điểm xử lý của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tuy Đức, tỉnh Đắk Nông là có căn cứ nên cần chấp nhận. Quan điểm bào chữa của trợ giúp viên pháp lý Hoàng Ngọc T về việc đề nghị HĐXX áp dụng mức hình phạt đối với bị cáo là chưa phù hợp nên HĐXX không chấp nhận.

[8] *Về hình phạt bổ sung:* Xét thấy bị cáo không có tài sản gì và gia đình bị cáo là gia đình có hoàn cảnh khó khăn, nên HĐXX không áp dụng hình phạt bổ sung đối với bị cáo.

[9] *Về vật chứng của vụ án:*

- Đối với 01 chiếc điện thoại Sam Sung Galaxy bị cáo không sử dụng vào việc phạm tội. Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Tuy Đức đã ra quyết định xử lý vật chứng trả lại 01 chiếc điện thoại trên cho bị cáo là phù hợp cần chấp nhận.

- Đối với 01 cá thể Tê tê Java đã chết không thể thả về tự nhiên và không còn giá trị sử dụng; Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an huyện Tuy Đức đã ra quyết định tiêu hủy là đúng quy định của pháp luật cần chấp nhận.

[10] Đối với người đàn ông dân tộc Mông (*chưa xác định được nhân thân lai lịch*) đã bán 01 cá thể Tê tê Java cho Điều X1. Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an

huyện Tuy Đức đã tách ra tiếp tục điều tra, làm rõ khi nào có căn cứ sẽ xử lý theo quy định của pháp luật.

[11] Đối với hành vi của Trần Quốc T2 hỏi mua thịt heo rừng nhưng Điều X1 đã mang 01 cá thể Tê tê Java ra. Tuy nhiên Tuấn chưa xem và hai bên chưa thoả thuận giá cả mua bán thì sự việc bị phát hiện và bắt quả tang nên không có căn cứ xử lý.

[12] Đối với việc Điều X1 cất 01 cá thể Tê tê Java trong tủ lạnh tại nhà mình. Tuy nhiên chị Thị M (vợ của Điều X1) không biết nên không có căn cứ xử lý.

[13] Về án phí: Bị cáo phải chịu án phí hình sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[14] Về quyền kháng cáo: Bị cáo có quyền kháng cáo bản án theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Tuyên bố bị cáo Điều X1 phạm tội “*Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm*”.

Áp dụng các điểm b khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 của Bộ luật Hình sự: Xử phạt bị cáo Điều X1 01 (một) năm 06 (sáu) tháng tù. Thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày bắt tạm giữ ngày 27/12/2023.

Về vật chứng của vụ án: Căn cứ điểm a, b khoản 1 Điều 46; khoản 2 Điều 47 BLHS; Điều 106 Bộ luật Tố tụng hình sự:

- Chấp nhận Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Tuy Đức đã ra quyết định xử lý vật chứng trả lại 01 chiếc điện thoại Sam Sung Galaxy cho bị cáo Điều X1.

- Chấp nhận việc Cơ quan cảnh sát điều tra - Công an huyện Tuy Đức đã tiêu huỷ 01 (một) cá thể Tê tê Java.

Về án phí: Căn cứ Điều 135, Điều 136 của Bộ luật Tố tụng hình sự; điểm a khoản 1 Điều 23 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án. Buộc bị cáo Điều X1 phải nộp 200.000đ (Hai trăm nghìn đồng) án phí hình sự sơ thẩm.

Về quyền kháng cáo: Bị cáo có quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Nông;
- Sở Tư pháp tỉnh Đắk Nông;
- VKSND tỉnh Đắk Nông;
- VKSND huyện Tuy Đức;
- Phòng PC 06 và PC 10 CA tỉnh Đắk Nông;
- Cơ quan CSĐT Công an huyện Tuy Đức;
- Cơ quan THAHS Công an huyện Tuy Đức;
- Chi cục THADS huyện Tuy Đức;
- Bị cáo;
- Lưu HS, HS THA HS; VPTA.;

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đã ký và đóng dấu

Phạm Văn Phiêm

